

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

HABILITATS PRÀCTIQUES PER A L'EXERCICI DE LA MEDICINA

Coordinació: PLANA BLANCO, ANTONIO VALENTI

Any acadèmic 2022-23

Informació general de l'assignatura

Denominació	HABILITATS PRÀCTIQUES PER A L'EXERCICI DE LA MEDICINA			
Codi	100550			
Semestre d'impartició	PRIMER QUADRIMESTRE			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Medicina	4	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	3	3	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	PLANA BLANCO, ANTONIO VALENTI			
Departament/s	MEDICINA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	<p>Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant</p> <ul style="list-style-type: none"> - Les classes de temari teòric-pràctic mitjançant jornades de tallers-seminaris d'habilitats: 7 de 2 hores. Total 16 hores. - Els casos clínics de resolució mitjançant raonament de l'Activitat Basada en Problemes: casos clínics de tres sessions cadascuna d'una durada de 2 hores. Total 24 hores. - L'avaluació comprendrà casos clínics treballats durant el quadrimestre teoricopràctic en una sessió única de 2 hores amb una metodologia relacionada amb gamificació planificada en l'aula d'informàtica. - El treball personal de l'alumne: preparació de presentacions i classes, així com de tasques específiques: 60 hores. 			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Majoritàriament classes en català, algunes en castellà i anglès per articles científics de referència.			
Distribució de crèdits	<p>6 ECTS (100 - 150 hores lectives)</p> <p>Distribució càrregues de treball Alumne Presencials</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tallers d'habilitats 14 14 2. Role Play/ preparació casos / Vídeos de tècniques 6 3. Preparació treballs / Seminaris / Preparació casos ABP 20 4. ABP (Activitats basades en Problemes) 60 20 <p>TOTALS 74 60 134</p>			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ESPINO GARCIA, ANTONIO	antonio.espino@udl.cat	,4	NO PARTICIPA EN L'ASSIGNATURA
FUENTES BOTARGUES, ARACELI	araceli.fuentes@udl.cat	,4	COL?LABORADORA DOCENT ASSIGNATURA
LAFARGA GIRIBETS, MARIA ANTONIA	antonia.lafarga@udl.cat	,7	COL?LABORADORA DOCENT ASSIGNATURA
ORTEGA BRAVO, MARTA	marta.ortega@udl.cat	,5	NO PARTICIPA EN L'ASSIGNATURA
PAREDES COSTA, EUGENI	eugeni.paredes@udl.cat	,4	COL?LABORADOR DOCENT ASSIGNATURA
PEÑASCAL PUJOL, EDUARDO JOSE	eduardo.penascal@udl.cat	,7	COL?LABORADOR DOCENT ASSIGNATURA
PLANA BLANCO, ANTONIO VALENTI	antoni.plana@udl.cat	2,3	COORDINADOR ASSIGNATURA
SANTAFE SOLER, PLACIDO	placido.santafe@udl.cat	,4	COL?LABORADOR DOCENT ASSIGNATURA
SERNA ARNAIZ, CATALINA	catalina.serna@udl.cat	,2	NO PARTICIPA EN L'ASSIGNATURA

Informació complementària de l'assignatura

HABILITATS EN LA PRÀCTICA DE LA MEDICINA

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA DE L'ASSIGNATURA

INTRODUCCIÓ I PRESENTACIÓ DE L'ASSIGNATURA

Assignatura optativa de segon cicle.

L'objectiu és treballar des del raonament clínic, amb simulacions realitzades a partir de la resolució de casos clínics, propers a l'entorn real professional i amb una metodologia participativa i reflexiva anomenada aprenentatge basat en problemes (ABP).

L'alumne participarà d'una formació teoricopràctica treballant de forma activa els continguts de diferents escenaris relacionats amb habilitats competencials necessàries en la seva inclusió al món laboral: maneig del pacient crònic i complex, aprendre a integrar la resolució clínica amb diferents proves diagnòstiques, en la cerca bibliogràfica i presentació oral de treballs científics, autocontrol emocional.

És una preparació de l'alumne cap un maneig pragmàtic de l'assistència en l'entorn de la comunitat alhora essent un preàmbul de les pràctiques del rotatori de 6è curs, la ACOE de 6è i la elaboració i presentació del treball de recerca

Aquestes dinàmiques estan basades en que les habilitats mèdiques que haurien d'orientar-se essencialment en habilitats de resolució de problemes, no només de memòria. Un metge soluciona problemes, no recita de memòria. Precisaria d'un aprenentatge a partir de la comprensió i solució de problemes, com a mètode més eficaç que un aprenentatge memorístic pur.

Durant aquestes setmanes farem un aprenentatge a partir de l'anàlisi de situacions problemàtiques on la responsabilitat estarà centrada en l'estudiant, de manera activa i amb l'objectiu de competències transversals, siguin de caire instrumentals (expressió oral, treball en equip, lideratge,...) i/o conceptuals (identificació de problemes, anàlisi situacionals, gestió de la incertesa,...).

Les sessions i tallers preparats han de complir amb l'objectiu d'adquisició de coneixements i habilitats des d'una vessant molt pràctica i lligada a la realitat de la medicina. No formem en l'àmbit temàtic sinó en el maneig de la pràctica professional. La patologia, exploracions i terapèutiques ateses han estat explicades i estudiades en altres assignatures del grau. Les sessions o classes pròpiament seguiran la tècnica d'aprenentatge mitjançant cas clínic, introduint de manera pragmàtica els conceptes relacionats amb l'àrea temàtica corresponent.

Objectius acadèmics de l'assignatura

OBJECTIUS ACADÈMICS DE L'ASSIGNATURA

OBJECTIUS D'APRENTATGE

1.- OBJECTIUS GENERALS

- 1.1. Transmetre un coneixement transversal, integrat i adaptat a la realitat de la pràctica assistencial en la comunitat, en base a les patologies prevalents i rellevants d'aquest nivell assistencial.
- 1.2. Entrenar les habilitats semiològiques i instrumentals
- 1.3. Aprendre a incorporar a la seva praxis com integrar els coneixements adquirits durant la seva formació des d'una vessant holística i orientada als pacients que presenten una alta comorbiditat des d'un treball en la comunitat
- 1.4. Conèixer i saber aplicar diferents proves diagnòstiques en el procés clínic millorant la seva capacitat resolutiva.
- 1.5. Preparar a l'alumne per un millor aprofitament i aprofundiment del pràcticum de rotatori de 6è en els centres de salut
- 1.6. Preparació de l'alumne en habilitats pràctiques que seran d'utilitat en ACOE de 6è i treball de recerca
- 1.7. Promoure i millorar les seves habilitats per tenir una millor autocura de la seva gestió emocional

OBJECTIUS ESPECÍFICS

2.1. CONEIXEMENTS

Els coneixements científics i del maneig clínic clínics de les àrees de coneixement proposades han estat ja

adquirits en altres cursos i disciplines del grau.

2.2. HABILITATS

Considerades com fonamentals per aconseguir alguns dels objectius generals, que els seminaris i tallers i les pròpies classes tinguin una visió molt pràctica. En aquest cas més enllà del “saber i del saber com” serà entrenar en el “demostrar i saber fer”, que hauria de quedar plasmat en el posterior rotatori, ACOE i treball de fi de grau

Per àrees concretes de coneixement cal transmetre les habilitats pròpies en semiologia, comunicació i eines i proves diagnòstiques pel maneig pràctic de la patologia.

L'aprenentatge basat en problemes (ABP)

Tallers pràctics de tècniques habituals en Atenció primària: ECG; radiologia tòrax, MAPA, ITB, espirometria, CROC, exploració neurològica

Activitat de cerca bibliogràfica

Exposició oral de treball científic aportat per docents

Taller específic per a l'autocura i maneig de les emocions de l'alumne

2.3. ACTITUDS

L'alumne haurà d'entrenar-se en

Treball en grup en el cas de l'aprenentatge basat en problemes per a poder dur a terme la resolució, del cas proposat en l'activitat de gamificació final

Utilització de criteris d'eficiència i proporcionalitat en la utilització de tècniques i en la prescripció farmacèutica.

Competències

COMPETÈNCIES

HABILITATS CLÍNiques

13. Obtenir i elaborar una història clínica que contingui tota la informació rellevant.

14. Realitzar un examen físic i una valoració mental.

15. Tenir capacitat per elaborar un judici diagnòstic inicial i establir una estratègia diagnòstica raonada.

16. Reconèixer i tractar les situacions que posen la vida en perill immediat i aquelles altres que exigeixen atenció immediata.

17. Establir el diagnòstic, pronòstic i tractament, aplicant els principis basats en la millor informació possible i en condicions de seguretat clínica.

18. Indicar la terapèutica més adequada dels processos aguts i crònics més prevalents, així com dels malalts en fase terminal.

19. Plantejar i proposar les mesures preventives adequades a cada situació clínica.

20. Adquirir experiència clínica adequada en institucions hospitalàries, centres de salut o altres institucions sanitàries, sota supervisió, així com coneixements bàsics de gestió clínica centrada en el pacient i utilització adequada de proves, medicaments i altres recursos del sistema sanitari.

HABILITATS DE COMUNICACIÓ

21. Escoltar amb atenció, obtenir i sintetitzar informació pertinent sobre els problemes que afligeixen al malalt i comprendre el contingut d'aquesta informació.

22. Redactar històries clíniques i altres registres mèdics de manera comprensible a tercers.

ANÀLISI CRÍTICA I DE RECERCA

34. Tenir, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu, amb escepticisme constructiu i orientat a la recerca.

35. Comprendre la importància i les limitacions del pensament científic en l'estudi, la prevenció i el maneig de les malalties.

36. Ser capaç de formular hipòtesis, recollir i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes, seguint el mètode científic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

CONTINGUTS FONAMENTALS DE L'ASSIGNATURA

INFORMACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA HABILITATS PRÀCTIQUES PER A L'EXERCICI DE LA MEDICINA

Primer semestre Grau en Medicina Curs 5è

Optativa Presencial (recomanació 30 alumnes com a màxim)

Nombre de crèdits ECTS 6: Crèdits teòrics 2 + Crèdits pràctics 4

Coordinació: PLANA BLANCO, ANTONIO VALENTI

Departament: MEDICINA

Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant

Les classes de temari teòric-pràctic mitjançant jornades de tallers-seminaris d'habilitats: 7 de 2 hores. Total 16 hores.

Els casos clínics de resolució mitjançant raonament de l'Activitat Basada en Problemes: casos clínics de tres sessions cadascuna d'una durada de 2 hores. Total 24 hores.

L'avaluació comprendrà casos clínics treballats durant el quadrimestre teoricopràctic en una sessió única de 2 hores amb una metodologia relacionada amb gamificació planificada en l'aula d'informàtica.

El treball personal de l'alumne: preparació de presentacions i classes, així com de tasques específiques: 60 hores.

Idioma/es d'impartició: Català/Castellà

PROFESSORAT

Coordinador de l'assignatura

PLANA BLANCO, ANTONIO VALENTI antoniplana@gmail.com

Professor@s

FUENTES BOTARGUES, ARACELI a.fuentes@medicina.udl.cat

LAFARGA GIRIBETS, ANTON alafarga.lleida@medicina.udl.cat

PAREDES COSTA, EUGENI eugeni.paredes@medicina.udl.cat

PEÑASCAL PUJOL, EDUARDO JOSÉ eduardo.p@medicina.udl.cat

PLANA BLANCO, ANTONIO antoniplana@gmail.com

SANTAFE SOLER, PLACIDO placido.soler@medicina.udl.cat

HORARIS: PENDENTS DE CONFIRMAR, TARDES DES DE LES 18 -20 / 19-21 HORES

Eixos metodològics de l'assignatura

EIXOS METODOLÒGICS DE L'ASSIGNATURA / METODOLOGIA DOCENT

Totes les activitats estan adreçades a entrenar a l'alumne a poder treure profit del posterior rotatori de 6è, així,

com a dotar d'eines pràctiques per poder superar amb èxit l'ACOE de 6è i la realització de treball de fi de grau

- Mitjançant la metodologia de aprenentatge basat en problemes es treballaran casos clínics amb patologies i/o situacions clíniques prevalents en diferents escenaris. Aquesta metodologia ens permetrà també aprofundir en ferques bibliogràfiques i en l'exposició oral de la resolució del cas.

- Tallers pràctics de tècniques i habilitats utilitzades habitualment en AP tal com ECG; radiologia tòrax, MAPA, ITB, espirometria, CROC, exploració neurològica.

- Activitat de realització de cerca bibliogràfica proposada pels docents
- Exposició oral d'un treball científic proposat pels docents
- Taller específic per a tenir cura de la pròpia salut i millorar la gestió de les emocions

L'avaluació estarà determinada per la capacitat d'aprenentatge, responsabilitat, comunicació i relacions interpersonals dels alumnes de manera grupal.

A grans trets i de manera general s'inclouen els següents ítems:

- Maneig de la patologia crònica d'alta prevalença
- Maneig de la patologia aguda d'alta prevalença
- Revisió Guies de Pràctica Clínica (GPC) més pròpies de l'AP
- Farmacologia clínica aplicada
- Semiologia i propedèutica de temes d'AP
- Habilitats pràctiques en tècniques de diagnòstic i terapèutiques (tests)
- Habilitats en l'entrevista clínica

Els alumnes han de treballar els casos aportant relació interactiva en l'àmbit clínic i anàlisi de les exploracions complementàries fent-se èmfasi especial en l'anàlisi dels criteris diagnòstics, punts guia, diagnòstic diferencial i plans d'acció.

Al final hauríem de respondre el què he après.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

PLA DE DESENVOLUPAMENT DE L'ASSIGNATURA

- Formació teòrica / habilitats pràctiques mitjançant ABPs
- Horari de les classes: quedaria pendent de poder confirmar l'horari. Es mantindran 19 seminaris pràctics de dues hores de durada des de les 18 / 19 hores (durada aproximada de 120 minuts per sessió) en grups petits (8-10 alumnes, 3 grups) / gran (24 - 30 alumnes).
- Veure cronograma primer trimestre de cinquè de medicina per determinar tant les aules d'impartició com l'horari assignat a l'edifici docent de la unitat docent de l'hospital universitari Arnau de Vilanova de Lleida.

HORARIS: PENDENTS DE CONFIRMAR, TARDES DES DE LES 18 -20 / 19-21 HORES

TEMARI / PLANIFICACIÓ DOCENT

27.09.2022. Presentació assignatura. Habilitats del MdF. Drs Plana, Lafarga i Peñasal. 1 classe gran. 18 H

27.09.2022. 1a sessió ABP1 Cas Clínic presentació. Tres grups, Dra Lafarga/DrPeñasal/Dr Plana. 3 classes / Seminaris. 18-20H

04.10.2022. 2a sessió ABP1 Recerca objectius prioritzats (aula informàtica). Tres grups, Dra Lafarga/Dr Peñasal/Dr Plana. Aula informàtica gran + petita. 18-20H

07.10.22. 1a sessió ABP2 Cas Clínic presentació. Tres grups, Dra Lafarga/DrPeñasal/Dr Plana. 3 classes / Seminaris 18-20H

14.10.22. 3a sessió ABP1 Presentació oral treball objectius. Tres grups, DraLafarga/Dr Peñasal/Dr Plana. 3 classes / Seminaris 18-20H

18.10.22. 2a sessió ABP2 Recerca objectius prioritzats (aula informàtica). Tres grups, Dra Lafarga/Dr Peñasal/Dr Plana. Aula informàtica gran + petita 19-21H

20.10.2022. Taller d'exploració neurològica / Dr Plana + Exploració osteoarticular / Dra Lafarga + Exploració basada evidència / Dr Peñasal. 3 classes / seminaris 19 A 21H

- 24.10.22. 3a sessió ABP2 Presentació oral treball objectius. Tres grups, DraLafarga/Dr Peñascal/Dr Plana. 3 classes / Seminaris 19 A 21H
- 25.10.2022. Taller de Radiologia Toràcica. Dr Paredes. 1 classe gran. 19 A 21H
- 27.10.2022. Taller d'Espirometries. Dra Fuentes. 1 classe gran. 18 A 20H
- 03.11.2022. Taller MAPA/ AMPA. Dr Plana. 1 classe gran. 19 A 21H
- 04.11.22. Taller de Lectura Avançada d'ECG. Dr Santafé. 1 classe gran. 18 A 20H
- 08.11.2022. Taller CROC. Dra Lafarga. 1 classe gran. 19 A 21H
- 22.11.2022. 1a sessió ABP3 Cas Clínic presentació. Tres grups, Dra Lafarga/DrPeñascal/Dr Plana. 3 classes / Seminaris 19 A 21H
- 24.11.2022. 2a sessió ABP3 Recerca objectius prioritzats (aula informàtica). Tres grups, Dra Lafarga/Dr Peñascal/Dr Plana. Aula informàtica gran + petita 18 A 20H
- 29.11.2022. 3a sessió ABP3 Presentació oral treball objectius. Tres grups, DraLafarga/Dr Peñascal/Dr Plana. 3 classes / Seminaris 18 A 20H
- 01.12.2022. 1a sessió ABP4 Cas Clínic presentació. Tres grups, Dra Lafarga/Dr.Peñascal/Dr Plana. 3 classes / Seminaris 18 A 20H
- 13.12.2022. 2a sessió ABP4 Recerca objectius prioritzats (aula informàtica). Tres grups, Dra Lafarga/Dr Peñascal/Dr Plana. Aula informàtica gran + petita 18 A 20H
- 15.12.2022. Taller Emocionant. Dr Peñascal. 1 classe gran. 18 A 20H
- 20.12.2022. 3a sessió ABP4 Presentació oral treball objectius. Tres grups, Dra. Lafarga/Dr Peñascal/Dr Plana. 3 classes / Seminaris 8-18 A 20H
- 22.12.2022. Sessió d'avaluació final. Dra Lafarga/Dr Peñascal/Dr Plana. 1 classe gran 18 A 20H

Sistema d'avaluació

SISTEMA D'AVALUACIÓ

Sistema d'avaluació continuada amb prova avaluativa final pràctic basada en la gamificació / joc estructurat grupal de respostes en relació a casos clínics treballats.

- Premissa inicial de l'assignatura: totes les activitats són obligatòries
- Si aquesta presencialitat obligatòria és inferior al 80% es realitzarà un examen escrit durant el mes de gener de 2023, a concretar en relació a la participació grupal de les activitats reflexades en aquesta guia docent.
- Exposició oral del treball científic: 10%
- Recerca bibliogràfica segons característiques expressades en cada sessió ABP: 10%
- Participació activa en les ABPs: 40% Rúbrica específica: Determinarem aquest percentatge específic segons les següents variables:
 - 1/ Elaboració final del treball del cas clínic plantejat a realitzar en grup màxim de 2-3 alumnes
 - 2/ Participació activa en el desenvolupament dels objectius a assolir
 - 3/ Valorem com es realitza l'exposició, la claredat i resolució dels objectius, i la qualitat de la presentació.
- Nota de la gamificació: 40%

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA I RECURSOS D'INFORMACIÓ

CERCA BIBLIOGRÀFICA

- Biblioteca presencial i digital, i centre de gestió del coneixement en ciències de la salut. Accés restringit a metges col·legiats.
- Pubmed (EUA) .MEDLINE on-line.
- Tripdatabase en anglès i en castellà. Metabuscador de fonts primàries i secundàries de medicina basada en l'evidència. Guies de pràctica Clínica i revisions bibliogràfiques
- 3clics: guies clíniques breus i revisió d'articles.
- Clinical Evidence
- Centro Cochrane Iberoamericano. Informació mèdica. Medicina Basada en l'Evidència. Guies de Pràctica Clínica.
- Catàleg de Guies de Pràctica Clínica i eines metodològiques per a la seva elaboració
- Fisterra. Guies de pràctica clínica per a Atenció Primària (en castellà)
- Guies de l'ICS

INFORMACIÓ PER A PACIENTS

- 3clics
- CAMFiC
- Informació per a pacients. Govern del EUA. Informació mèdica per a pacients, associada a la Harvard Medical School
- <https://www.semfy.com/formacion-y-recursos/guias/guia-practica-de-la-salud/>

REVISTES D'INTERÉS ---> PROMOCIÓ DE LA SALUT I EDUCACIÓ SANITÀRIA

- Patient Education and Counseling
- Family Practice
- Journal of Family Practice
- Canadian Family Physician

LLIBRES DE MEDICINA DE FAMILIA

- semFYC. Guía de Actuación en Atención Primaria.
- semFYC. Tratado de Medicina de Familia y Comunitaria.
- semFYC. Guia Terapèutica.

Webgrafia

- <https://www.elblogdelasalud.info/top-3-aplicaciones-de-medicina-familiar-para-android-e-iphones/28827>
- <https://www.casimedicos.com/apps/product-category/medicina-familiar-y-comunitaria/>
- <https://www.imedicalapps.com/2014/12/top-10-family-medicine-iphone-android/>
- <https://www.dermapixel.com/> <http://dermatoweb.udl.es/>
- https://en.ecgpedia.org/index.php?title=Main_Page
- <https://www.redgdps.org/>
- https://www.youtube.com/results?search_query=videos+fisioterapia+ejercicios+rehabilitacion+fisica
- <https://www.youtube.com/user/AMFsemfy.com/videos>

APPs

- ProAPP
- 360medics
- LexiComp
- 12 lead ECG challenge
- ACO plus
- calculadora RCV
- Diagnosaurus Ddx
- DosisPedia
- Espiro
- Semiologia clínica
- Johns Hopkins ABX guide